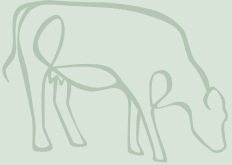

Οι εκτροφές που εφαρμόζουν βέλτιστες πρακτικές επιτυγχάνουν άριστα αναπαραγωγικά αποτελέσματα για τις μοσχίδες με την επιλογή θετικών αναπαραγωγικών χαρακτηριστικών, την προσεκτική παρατήρηση και παρακολούθηση σε κάθε στάδιο του κύκλου, τις έγκαιρες και αποτελεσματικές παρεμβάσεις όταν απαιτείται και την προώθηση φυσιολογικών αναπαραγωγικών συμπεριφορών.

Γιατί είναι σημαντικό;

Οι μοσχίδες αποτελούν ζωτικό πόρο και αξίζουν ειδικά προσαρμοσμένη φροντίδα. Λόγω της ανωριμότητάς τους, οι μοσχίδες είναι ευάλωτες τόσο σε προβλήματα υγείας όσο και σε προβλήματα συμπεριφοράς, τα οποία μπορεί να επηρεάσουν την αναπαραγωγική τους απόδοση. Πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή ώστε να διασφαλιστεί ότι η σωματική τους κατάσταση, η υγεία και η ψυχική τους ευεξία είναι βέλτιστες, για να βελτιωθούν τα ποσοστά σύλληψης, η ποιότητα των παραγόμενων μόσχων και η παραγωγική τους μακροζωία.

Ορθές πρακτικές

- ✓ Η ενήβωση στις μοσχίδες γαλακτοπαραγωγής σχετίζεται περισσότερο με το σωματικό βάρος και το ΔΘΚ παρά με την ηλικία. Οι μοσχίδες θα πρέπει να ζυγίζονται ή να μετρώνται τακτικά και όταν φτάσουν στο 55-65% του σωματικού τους βάρους των ενηλίκων, θα πρέπει να θεωρούνται έτοιμες για σπερματέγχυση. Παρόλο που υπάρχει σημαντική διαφοροποίηση μεταξύ των φυλών όσον αφορά την ηλικία στην οποία οι μοσχίδες φτάνουν στην ενήβωση, κατά μέσο όρο αυτό πραγματοποιείται σε ηλικία περίπου 15 μηνών, με τη βέλτιστη ηλικία πρώτου τοκετού να κυμαίνεται μεταξύ 22 και 24 μηνών.
- ✓ Τόσο οι υπέρβαρες όσο και οι αδύνατες μοσχίδες διατρέχουν υψηλότερο κίνδυνο δυστοκιών και ανάγκης παρεμβάσεων κατά τον τοκετό. Ο ΔΘΚ των μοσχίδων πρέπει να παρακολουθείται και η διατροφή τους να προσαρμόζεται ανάλογα κατά τα τελευταία στάδια της κυοφορίας.
- ✓ Η προσεκτική διαχείριση του ΔΘΚ στην αρχή της κυοφορίας θα βοηθήσει να αποφευχθεί η ανάγκη για διατροφικούς περιορισμούς κατά το τελευταίο τρίμηνο, οι οποίοι αυξάνουν τον κίνδυνο επιπλοκών όπως: η κατακράτηση πλακούντα, το μειωμένο βάρος του εμβρύου και η ατονία της μήτρας (ελλιπής χαλάρωση του πυελικού μυϊκού συστήματος/ των συνδέσμων που βοηθούν στο φυσιολογικό τοκετό).

Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στο **Ενημερωτικό Δελτίο διατροφής μοσχίδων**

Βέλτιστες πρακτικές

- ★ Οι εκτροφές που εφαρμόζουν βέλτιστες πρακτικές καταρτίζουν τη σύνθεση των κατάλληλων μεταβατικών σιτηρεσίων με τη συμβολή διατροφικών συμβούλων (π.χ. κτηνίατρο) για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου διαταραχών μετά τον τοκετό.
- ★ Οι εκτροφές που εφαρμόζουν βέλτιστες πρακτικές παρέχουν εξατομικευμένες δίαιτες για κάθε ζώο, ώστε να διασφαλίζεται η ομαλή μετάβαση από τη διατροφή κυοφορίας στη διατροφή γαλακτοπαραγωγής.
- ★ Οι εκτροφές που εφαρμόζουν βέλτιστες πρακτικές τηρούν ακριβή αρχεία των ατομικών βαρών των μοσχίδων και του ΔΘΚ, ώστε να είναι δυνατή η άμεση πραγματοποίηση ουσιαστικών προσαρμογών. Θα πρέπει να ζυγίζονται μετά τον απογαλακτισμό, σε ηλικία έξι έως οκτώ μηνών, πριν από την αναπαραγωγή, κατά την αναπαραγωγή, όταν επιβεβαιώνεται η κυοφορία και πριν από τον τοκετό. Θα πρέπει να υπολογίζεται η μέση ημερήσια αύξηση τους. Στις εκμεταλλεύσεις βέλτιστων πρακτικών οι μοσχίδες ζυγίζονται ή μετρώνται σε τακτά χρονικά διαστήματα (σε αντίθεση με την εκτίμηση του ΔΘΚ ή τη ζύγιση μία ή δύο φορές σε καθορισμένα διαστήματα). Αυτή η πρακτική επιτρέπει την καλύτερη εξατομικευμένη διαχείριση των ζωοτροφών και τη βελτίωση της μελλοντικής λήψης αποφάσεων σε επίπεδο εκτροφής.

Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στο **Ενημερωτικό Δελτίο διατροφής μοσχίδων**

Ορθές πρακτικές

- ✓ Οι κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι μοσχίδες έχουν καλή θερμική άνεση, ιδίως κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους ζωής. Η παροχή στα ζώα επαρκούς θερμικής άνεσης βελτιώνει τη γονιμότητα και προάγει την καλή διαβίωση.
- ✓ Η θερμική καταπόνηση σχετίζεται με μειωμένη γονιμότητα λόγω ορμονικών διαταραχών και μειωμένης ποιότητας των ωαρίων. Τα ζώα που βόσκουν θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε σκιά και αυτά που στεγάζονται σε εσωτερικούς χώρους θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε συστήματα ψύξης (π.χ. ψεκασμός νερού, καταιονισμός), εάν το κλίμα της περιοχής το δικαιολογεί.
- ✓ Οι μοσχίδες που εκτίθενται σε χαμηλές θερμοκρασίες (ψυχρές ή ρεύματα αέρα) διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο δυστοκίας. Όταν το κλίμα της περιοχής το δικαιολογεί, πρέπει να παρέχεται κατάλληλο καταφύγιο και πρόσθετη στρωμή για τον περιορισμό αυτού του κινδύνου.
- ✓ Τα δάπεδα θα πρέπει να διατηρούνται όσο το δυνατόν καθαρότερα και να διαμορφώνονται ώστε να αποφεύγεται η ολίσθηση κατά την ανέγερση ή την παρουσία χλωτότητας. Οι τραυματισμοί που προκαλούνται από ολισθήσεις ή πτώσεις μπορούν να επηρεάσουν την αναπαραγωγική απόδοση καθώς και να μειώσουν την ευζωία.
- ✓ Οι μοσχίδες θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε χώρο τοκετού που παρέχει καθαρό, μη στρεσογόνο περιβάλλον για τον τοκετό. Υπάρχει αυξημένος κίνδυνος ατελούς διαστολής του τραχήλου και δυστοκίας στις πρωτόγεννες μοσχίδες, γεγονός που αποδίδεται στα υψηλά επίπεδα στρες και στην απελευθέρωση κορτιζόλης.

Βέλτιστες πρακτικές

- ★ Οι εκτροφές που εφαρμόζουν βέλτιστες πρακτικές εξοικειώνουν τις μοσχίδες τους με το χώρο τοκετού κατά τη διάρκεια των τελευταίων εβδομάδων της κυοφορίας τους. Αυτή η πρακτική επιτρέπει στα ζώα να εξοικειωθούν με το νέο περιβάλλον και παρέχει την ευκαιρία να γίνουν προσαρμογές στη διατροφή με βάση το ΔΘΚ/σωματικό βάρος. Οι μοσχίδες εισέρχονται σε ένα νέο περιβάλλον, με διαφορετική διαρρύθμιση για την παροχή τροφής και νερού και, ενώ προσαρμόζονται, τα επίπεδα στρες μπορεί να αυξηθούν, ενώ η πρόσληψη τροφής μειώνεται. Διατρέχουν επίσης υψηλότερο κίνδυνο τραυματισμών, καθώς είναι πιο μικρόσωμες και άπειρες, οπότε η εξατομικευμένη διαχείριση τους βελτιώνει την ασφάλεια και τη σωματική τους υγεία.

Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στο **Ενημερωτικό Δελτίο διατροφή μοσχίδων**

Ορθές πρακτικές

- ✓ Οι μοσχίδες πρέπει να έχουν την ευκαιρία και την ενθάρρυνση να ασκούνται (να περπατούν και να κινούνται ελεύθερα) για επαρκή ανάπτυξη των οστών και των μυών. Η πρόσβαση σε καλά διαχειριζόμενο βοσκότοπο μπορεί να συμβάλει στη μείωση των προβλημάτων των χηλών και των άκρων.
- ✓ Θα πρέπει να παρακολουθείται και να καταγράφεται κάθε σύμπτωμα οίστρου ("σιωπηλού", ο οποίος μπορεί να είναι ακανόνιστος στα νεαρά ζώα) για τους πρώτους κύκλους, ώστε να προσδιορίζονται οι πιο γόνιμοι δεύτεροι και επόμενοι οιστρικοί κύκλοι.
- ✓ Κατά την επιλογή ταύρων, είναι σημαντικό να συμπεριληφθούν δείκτες αναπαραγωγής για ευκολία τοκετού, ώστε να μειωθεί ο κίνδυνος δυστοκιών, κατά προτίμηση με επιλογή πολλαπλών χαρακτηριστικών. Τα προγράμματα αυτά περιλαμβάνουν χαρακτηριστικά γονιμότητας και υγείας, στόχος των οποίων είναι η αύξηση τόσο της παραγωγικότητας όσο και της ευζωίας.
- ✓ Όπου είναι εφικτό, θα πρέπει να εξετάζεται το ενδεχόμενο χρήσης σεξαρισμένου σπέρματος στις μοσχίδες, ώστε να ενισχύεται η γονιμότητα και να μειώνεται ο κίνδυνος δυστοκίας (καθώς οι θηλυκοί μόσχοι είναι μικρότεροι).
- ✓ Κατά τη διάρκεια της "μεταβατικής περιόδου" (3 εβδομάδες πριν και μετά τον τοκετό) οι μοσχίδες πρέπει να παρακολουθούνται στενά, καθώς διατρέχουν υψηλότερο κίνδυνο ασθένειας λόγω της ορμονικής διακύμανσης, της ανοσοκαταστολής και του αναπόφευκτου στρες που συνδέεται με τον πρώτο τοκετό.

- ✓ Η κτηνιατρική αξιολόγηση σε τακτά χρονικά διαστήματα και η αντιμετώπιση τυχόν επιπλοκών θα συμβάλει στη βελτίωση της αναπαραγωγικής υγείας στην εκμετάλλευση και στη βελτίωση της επιλογής του κατάλληλου χρόνου σπερματέγχυσης.

Ανατρέξτε στα **Ενημερωτικά Δελτία Μεταβολικά και διατροφικά νοσήματα των αγελάδων, Αναπαραγωγή αγελάδων, Λοιμώδη νοσήματα αγελάδων, Κινητικότητα αγελάδων, Διαχείριση του μαστού, Διαχείριση κατά την περιγεννητική περίοδο.**

Βέλτιστες πρακτικές

Ανατρέξτε στα **Ενημερωτικά Δελτία Μεταβολικά και διατροφικά νοσήματα των αγελάδων, Αναπαραγωγή αγελάδων, Λοιμώδη νοσήματα αγελάδων, Κινητικότητα αγελάδων, Διαχείριση του μαστού, Διαχείριση κατά την περιγεννητική περίοδο.**

Ορθές πρακτικές

- ✓ Το προσωπικό που είναι υπεύθυνο για την ανίχνευση του οίστρου και τη διενέργεια σπερματέγχυσης θα πρέπει να εκπαιδευτεί για την εκτέλεση αυτών των καθηκόντων.
- ✓ Η διαχείριση των μοσχίδων θα πρέπει να γίνεται με τέτοιο τρόπο ώστε να βελτιστοποιείται η εύκολη παρατήρηση της συμπεριφοράς του οίστρου (καθαρές βλεννώδεις εκκρίσεις, οίδημα αιδοίου, επίβαση σε άλλες μοσχίδες, κινητικότητα και βρώμικα πλευρικά τοιχώματα) και να τηρούνται αρχεία για τον εντοπισμό των ζώων που αναμένεται να εμφανίσουν οίστρο. Η μετακίνηση των ζώων μπορεί να διευκολύνει την παρατήρηση των συμπεριφορών οίστρου. Τα αρχεία θα πρέπει να είναι διαθέσιμα για όλες τις μοσχίδες με κυκλική δραστηριότητα 21 ημερών.
- ✓ Εξασφαλίστε επαρκή χώρο και στρωμή για να μπορέσουν οι μοσχίδες να εκδηλώσουν τη φυσιολογική συμπεριφορά κατά τη διάρκεια του τοκετού (πριν και μετά τον τοκετό). Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τις μοσχίδες ως άπειρες μητέρες, ώστε να μεγιστοποιηθούν τα οφέλη για τους μόσχους τους και να μειωθεί το στρες για τις μοσχίδες. Θα πρέπει να παρέχεται μαλακή στρωμή σε ένα άνετο, ιδιωτικό διαμέρισμα ή χώρο τοκετού, που έχει οπτική επαφή με την ομάδα των μοσχίδων.
- ✓ Μετά τον τοκετό, επιτρέψτε στις μοσχίδες να αλληλεπιδράσουν με το μόσχο τους και να επιδείξουν φυσιολογικές μητρικές συμπεριφορές (να εξετάζουν, να λείξουν και να αγκαλιάζουν το μόσχο τους). Απαιτείται παρέμβαση εάν παρατηρηθούν προβληματικές συμπεριφορές (για παράδειγμα, παρεμπόδιση της πρόσβασης του μόσχου στο μαστό). Εξαιρεση αποτελεί η περίπτωση όπου ο κίνδυνος ασθένειας είναι τέτοιος που η μοσχίδα και ο μόσχος πρέπει να διαχωριστούν αμέσως.

Βέλτιστες πρακτικές

- ★ Οι εκτροφές που εφαρμόζουν βέλτιστες πρακτικές αξιολογούν ενεργά τον τρόπο εφαρμογής της κτηνοτροφίας ακριβείας για την παρακολούθηση της συμπεριφοράς (π.χ. αισθητήρες, βώλοι, λήψεις εικόνων και ηχογραφήσεις) και τη συλλογή δεδομένων σχετικά με το ατομικό και συλλογικό επίπεδο υγείας (υγεία, αναπαραγωγικά δεδομένα, πρόσληψη τροφής, χρόνος μηρυκασμού, κ.ά.). Τα δεδομένα αυτά θα μπορούσαν να είναι χρήσιμα για την καθοδήγηση περιβαλλοντικών αλλαγών που βελτιώνουν τις συνθήκες για τις αγελάδες όλο το χρόνο, μειώνοντας το στρες και βελτιώνοντας την υγεία. Οι τεχνολογίες ακριβείας θα πρέπει να θεωρούνται συμπληρωματικές και όχι εναλλακτικές του καλά εκπαιδευμένου προσωπικού της εκμετάλλευσης.
- ★ Οι εκτροφές που εφαρμόζουν βέλτιστες πρακτικές μπορούν να χρησιμοποιούν αυτοματοποιημένα συστήματα παρακολούθησης της δραστηριότητας (π.χ. τεχνολογίες ακριβείας) για τη βελτίωση της αναπαραγωγικής απόδοσης.

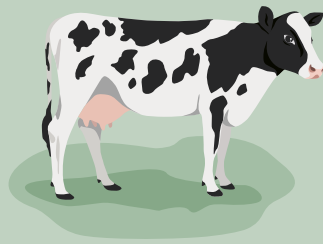

Σύνοψη

Εκτροφή

Οι υγιείς μοσχίδες είναι πιο πιθανό να έχουν βέλτιστη αναπαραγωγική υγεία, επομένως η επένδυση σε τύπους σταβλισμού, διατροφής και υγείας ωφελεί όλους τους εμπλεκόμενους.

Ζώα

Με καλή αναπαραγωγική διαχείριση, προσαρμοσμένη στην ηλικιακή κατηγορία και τις ανάγκες τους, οι μοσχίδες μπορούν να έχουν υψηλό επίπεδο ευζωίας και να είναι υγιείς και γόνιμες.

Προσωπικό

Ο προσεκτικός χειρισμός των μοσχίδων, σε κάθε στάδιο της ζωής τους, θα μειώσει τον κίνδυνο τραυματισμών, θα αυξήσει τις αποδόσεις τους και θα καταστήσει τη διαχείριση των μοσχίδων λιγότερο στρεσογόνα για όλους τους εμπλεκόμενους.

Να είστε υπερήφανοι για όλες τις ορθές και βέλτιστες πρακτικές που εφαρμόζετε στην εκτροφή σας για την καλή διαβίωση των ζώων!

Care4Dairy.eu